

liga uppoffring, jag ifrågasätter, främja detta vackra människokärlekens verk. Jag tillåter mig därför att hemställa,

att, utan ändring i öfrigt af villkoren för upplåtelsen — bland hvilka ingår skyldighet att, derest hemmanet erfordras för något statens behof, eller sällskapets verksamhet upphör, eller hemmanet användes för annat ändamål, än det i styrelsens ansökan till Kongl. Maj:t angående hemmanets upplåtande angifna, till kronan afträda hemmanet å första fardag två år efter uppsägning — Riksdagen behagade medgifva, att sällskapet Eugeniahemmet måtte, från och med innevarande år och allt framgent, så länge det å hemmanet fortsätter sin nuvarande verksamhet, frikallas från erläggande af det nu stadgade arrendebeloppet, 850 kronor.

Stockholm den 27 januari 1887.

A. Hedin.

N:o 129.

Af herr A. Hedin, om utbetalande i vissa fall af de till begravningshjälp afsedda innehållningar å löner till statens embets- och tjänstemän.

År 1877 väckte jag en motion (n:o 116), »att de embets- eller tjänstemän, hvilka för sina efterlevande grundlagt begravningshjälp, måtte förklaras berättigade att, efter godtfinnande, uppbära sina löneinnehållningar eller låta dem inestå att uppbäras af sterbhusen».

Med anledning häraf beslöt Riksdagen, i enlighet med statsutskottets förslag, en anhållan hos Kongl. Maj:t om utredning, »dels huruvida så kan anordnas, att, genom utbetalning på en gång af all begravningshjälp, bestyret med pröfning af dylika frågor kan för framtiden upphöra, dels ock hvilka uppoffringar från statens sida må af en sådan åtgärd påkallas, samt att Kongl. Maj:t ville till en kommande Riksdag göra den

framställning i ämnet, hvartill den gjorda utredningen möjligen kan finnas föranleda» (skrifvelsen n:o 75).

Kongl. Maj:t infortrade utlåtande i ämnet från statskontoret, som, efter en omfattande utredning af frågan, den 9 november 1878 tillstyrkte att Kongl. Maj:t måtte föreslå 1879 års Riksdag, »att embets- och tjänstemän samt betjente, hvilka för sina sterbhus grundlagt rätt till begravningshjälp, må berättigas att, då de, utan att från civilstatens pensionsinrättning, arméns pensionskassa eller amiralitetskrigsmanskassan uppbära pension, för sin återstående lifstid till allmänna indragningsstaten öfverflyttats, begravningshjelpen sjelfve utbekomma».

Tre (3) år efter det statskontoret afgaf detta utlåtande, resolverade Kongl. Maj:t (se bilagan II till justitieombudsmannens berättelse till 1882 års Riksdag), att Riksdagens ofvannämnda skrifvelse ej borde »till någon vidare åtgärd föranleda».

Detta oväntade, i tre år uppskjutna beslut med anledning af en af Riksdagen begärd, af den enklaste billighetskänsla förordad åtgärd föranledde mig att år 1882 väcka motion om utbetalande af begravningshjälp i enlighet med statskontorets förslag, för hvilket ändamål jag hemställde att allmänna indragningsstatens förslagsanslag måtte höjas med 75,000 kronor. Motionen afstyrktes af statutskottet (utlåtande n:o 15), emedan bifall till densamma icke kunde leda till ett »fullständigt» uppnående af det målet, att bestyret med begravningshjelpens utbetalande snarast möjligt upphörer. Den blef ock af Riksdagen afslagen.

Jag vågar emellertid hemställa, huruvida ej ett *i det närmaste fullständigt* uppnående af sagda mål är önskvärdt, huruvida ej billigheten mot ett antal gamle statens tjänare förtjenar att tagas med i räkningen, och huruvida det ej är staten ovärdigt att förtjena på deras förlust.

Statskontoret, i sitt ofvannämnda utlåtande, föreslog att allmänna indragningsstatens anslag måtte höjas med 100,000 kronor, för att motsvara den påskyndade utbetalning, som eljest skulle komma att på längre tid fördelas. Tre år derefter föreslog jag anslaget ökning med 75,000 kronor. Då under åren 1878—1886 närmare 75,000 kronor utanordnats såsom begravningshjälp, torde det numera vara temligen likgiltigt, om, vid bifall till det förslag, jag går att väcka, indragningsstatens förslagsanslag höjes eller icke. Jag har anledning antaga, att hela frågan gäller utbetalning på en gång eller fördelad på några år af omkring 30,000 kronor, som ett antal 70- till 80-åriga nuvarande eller f. d. embets- eller tjänstemän hafva att fordra af statskassan.

Jag skall därför hafva den äran att föreslå, att Riksdagen täcktes besluta, att

begravningshjelp må utbetalas i enlighet med statskontorets förslag af 9 november 1878;

hvarjemte jag anhåller att statsutskottet, om det anser någon förhöjning af indragningsstatens anslag för detta ändamål påkallad, ville föreslå det erforderliga beloppet.

Stockholm den 27 januari 1887.

A. Hedin.

N:o 130.

Af herr A. Hedin, om indragning af krigshofrätten.

Å andra hufvudtitelns extra stat har Kongl. Maj:t ånyo äskat ett anslag å 5,000 kronor till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter. Mot förmodan förekommer i statsrådsprotokollet ingen antydning om, när Kongl. Maj:t anser sig blifva i tillfälle att indraga nämnda domstol. Under sådana förhållanden håller jag före att, derest detta anslag ännu en gång skall beviljas, Riksdagen bör hos Kongl. Maj:t anmäla sin bestämda afsigt att befria rättskipningen från den blott allt för väl konstaterade våda för rättstillståndet i vårt land, som denna institution i sitt nuvarande skick innebär.

Jag lemnar här åsido det giltiga skäl för krigshofrättens indragning, som den år 1884 församlade statsrevisionen anfört, nemligen dess obehöflighet. Jag lemnar äfven å sido, att kostnaden för denna inrättning, enligt nämnda revisions beräkning uppgående till 16,100 kronor utom expensmedel, om den också ej tynger mycket på svenska statens budget, likväl är otillbörlig, då den icke blott förslösas utan verkligt behof och utan något gagn, men derjemte tjänar att upprätthålla en skadlig abnormitet i rättskipningen. Jag lemnar slutligen å sido den anledning till ett kraftigare ingripande i frågan från Riksdagens sida, som med fog kunde sökas deri, att Riksdagen redan för snart 50 år